

การเฝ้าระวังโรคประจำเดือน

Monthly Epidemiological Surveillance Report

ปีที่ ๓๑ : ฉบับ Supplement 2 : กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
Volume 31 : Supplement 2 : February 2000

สารบัญ CONTENTS

สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

ศุชาดา จันทสิริยากร และคณะ

จากการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย ทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่า แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มประชากรเป้าหมาย ทั้ง 6 มีดังนี้ คือ

1. กลุ่มชายไทยที่ติดการเกย์ทหาร

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า พฤติกรรมที่เฝ้าระวังส่วนใหญ่มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่หรือไม่ก็มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ ยังพบว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และในการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นคำถามที่ได้เพิ่มเข้าไปในการสำรวจรอบที่ 5 ปี พ.ศ. 2542 นี้ มีสัดส่วนที่สูงมากอย่างผิดปกติเมื่อเทียบกับสัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทอื่น ๆ ในปีเดียวกัน

2. กลุ่มคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า พฤติกรรมที่เฝ้าระวังส่วนใหญ่มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่หรือไม่ก็มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์หลาย ๆ พฤติกรรมที่สำรวจในปี 2542 มีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมที่สำรวจในปี 2540 และปี 2541 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สัดส่วนของคนงานชายที่รายงานว่า มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่น สัดส่วนของคนงานชายที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการ สัดส่วนของคนงานชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นในรอบปีที่ผ่านมาและสัดส่วนของคนงานชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการในรอบปีที่ผ่านมา ในขณะที่อัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยมีแนวโน้มลดลง ทั้งในกรณีที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และกรณีการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ยังพบว่าสัดส่วนของคนงานชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท ทั้งในกรณีมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและในกรณีเคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาสูงมากอย่างผิดปกติเมื่อเทียบกับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทอื่น ๆ ในปีเดียวกัน

สำหรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันของกลุ่มคนงานชายควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป เนื่องจากมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ ในขณะที่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกลับลดลง

3. กลุ่มคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า พฤติกรรมที่เฝ้าระวังต่าง ๆ ในกลุ่มคนงานหญิงยังมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่เช่นเดียวกับในกลุ่มทหารเกณฑ์และกลุ่มคนงานชาย ที่พบว่าการสำรวจปี 2542 สัดส่วนของคนงานหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทมีสัดส่วนที่สูงอย่างผิดปกติเมื่อเทียบกับสัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทอื่นในการสำรวจปีเดียวกัน

4. กลุ่มนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5

จากการสำรวจทั้ง 4 รอบที่ผ่านมา พบว่า พฤติกรรมที่เฝ้าระวังต่าง ๆ ในกลุ่มนักเรียนชายมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ยกเว้น พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา กับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

5. กลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 5

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ต่อการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนักเรียนหญิงยังมีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากมีรายงานพฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวค่อนข้างน้อย

6. กลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลของรัฐ

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ยังมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่

สำหรับผลการสำรวจปี 2542 พบว่า สัดส่วนของหญิงตั้งครรภ์ที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นที่ไม่ใช่สามีในรอบปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการสำรวจปี 2541 ขณะที่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะเพียงเล็กน้อยก็ตาม

ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย รอบที่ 5 ปี พ.ศ. 2542

The Result of the fifth National HIV Risk Behavior Sentinel Survey, Thailand, 1999

1. ความเป็นมา

การเฝ้าระวังโรคเอดส์ในประเทศไทย ได้มีการดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2528 หลังจากที่มีการรายงานผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์รายแรกในประเทศไทย โดยกระทรวงสาธารณสุขได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523 ฉบับที่ 2/2528 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2528 (ยกเลิกในปี พ.ศ. 2534) ประกาศให้ผู้พบหรือสงสัยว่าพบผู้ป่วยโรคเอดส์หรือผู้ติดเชื้อเอชไอวี จะต้องรายงานด้วยบัตรรายงาน 506/1 ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบทุกราย ต่อมาเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์รุนแรงขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ต้องรายงานด้วยบัตร 506/1 ไม่เพียงพอในการสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์การแพร่กระจายของการติดเชื้อเอชไอวีที่เป็นปัจจุบัน กระทรวงสาธารณสุขจึงมีนโยบายให้ดำเนินการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อ HIV เฉพาะพื้นที่ (National HIV Sentinel Serosurveillance) ขึ้น ในปี พ.ศ. 2532 เพื่อติดตามแนวโน้มของการติดเชื้อ HIV ในกลุ่มเลือดที่ได้รับบริจาค กลุ่มผู้ศึกษาสเปคตริคชนิดฉีดเข้าเส้น กลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ กลุ่มชายที่มาขอรับบริการตรวจภาวะโรค และกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศ และให้จัดการรายงานผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยังไม่มีการด้วยบัตรรายงาน 506/1 ในปี พ.ศ. 2534 ทั้งนี้เนื่องจากในขณะนั้นความร่วมมือในเรื่องงบประมาณสนับสนุนและเทคโนโลยีสำหรับการตรวจหาร่องรอยของการติดเชื้อเอชไอวีในน้ำเลือดของสถานบริการทางการแพทย์ยังไม่เท่ากัน จังหวัดที่มีความพร้อมมากกว่าก็จะระดมเจาะเลือดประชาชนเพื่อหาการติดเชื้อเอชไอวี ทำให้ไม่สามารถคำนวณหาอัตราความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีที่ถูกต้องได้ นอกจากนี้ หากมีการเจาะเลือดเพื่อตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีมากเท่าไร โอกาสที่จะพบจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีก็มากยิ่งขึ้นเท่านั้น

แม้ว่าการพยายามติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ด้วยการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อ HIV เฉพาะพื้นที่ จะประสบผลสำเร็จค่อนข้างดี แต่ยังคงพบว่าข้อมูลที่ได้ยังมีความไวในการบอกแนวโน้มของการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้ไม่มากพอที่จะใช้ในการติดตามผลและวางแผนและกำหนดกิจกรรมควบคุมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงกลไกของการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอชไอวีในสังคม นอกจากนี้ อัตราความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีที่สำรวจพบในวันนี้ เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในอดีต ดังนั้นในปี พ.ศ. 2538 กระทรวงสาธารณสุขจึงมีนโยบายให้ดำเนินการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี (HIV Risk Behavior Sentinel Surveillance) ในพื้นที่ 20 จังหวัดเป้าหมาย ซึ่งนับเป็นอีกก้าวหนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขได้ใช้มาตรการเชิงรุกในการพยายามติดตามแนวโน้มของพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเป็นตัวสำคัญในการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอชไอวีในสังคมไทย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรเป้าหมาย
2. เพื่อทราบแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง
3. เพื่อทราบแนวโน้มของการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง

3. วิธีการเฝ้าระวัง

การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์เป็นระบบเฝ้าระวังเฉพาะพื้นที่และเฉพาะกลุ่มประชากร (Sentinel Surveillance) ที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านประชากรและพฤติกรรมสุขภาพที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ด้วยแบบสอบถามที่ตอบด้วยตนเอง (Confidential Self-Administered Questionnaire) ในกลุ่มประชากรเป้าหมายที่มีอายุระหว่าง 15 – 29 ปี จำนวน 6 กลุ่ม อันได้แก่ กลุ่มชายไทยที่ติดการเกณฑ์ทหาร กลุ่มคนงานชาย กลุ่มคนงานหญิง กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ กลุ่มละ 350 คน ต่อ 1 จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง (Sentinel Site)

4. จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง

จังหวัดเป้าหมายที่เป็นหน่วยเฝ้าระวังทั้ง 20 จังหวัด มีดังนี้ คือ สระบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น อุรธานี สกลนคร อุบลราชธานี นครสวรรค์ พิจิตร โลก พิษณุโลก เชียงใหม่ ลำปาง พะเยา เชียงราย นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง และสงขลา

5. ผลการเฝ้าระวัง

5.1 ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ รอบที่ 5 ปี พ.ศ. 2542

6.1.1 กลุ่มชายไทยที่ติดการเกณฑ์ทหาร

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรวจชายไทยที่ติดการเกณฑ์ทหารในเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2542 ทั้งหมด 5,646 คน จาก 18 จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่าร้อยละ 78 ของทหารเกณฑ์เหล่านี้ รายงานว่ายังไม่แต่งงาน ร้อยละ 31 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 23 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมต้น ร้อยละ 25 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมปลาย ร้อยละ 21 มีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นมัธยมปลาย

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 86 ของทหารเกณฑ์ ดังกล่าวรายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยมีอายุน้อยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุ 17 ปี (SD = 1.86 ปี) ร้อยละ 64 รายงานว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก จังหวัดที่รายงานร้อยละของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงสุดที่ลำดับแรก ได้แก่ นครสวรรค์ (75.24 %) นครศรีธรรมราช (73.83 %) สุราษฎร์ธานี (72.63 %) และพิษณุโลก (72.08 %) ส่วนจังหวัดพะเยารายงานการไม่ใช้ถุงยางอนามัยน้อยที่สุด (55.56 %)

สำหรับผลการสำรวจประเภทของคู่นอนในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก พบว่า ส่วนใหญ่ (48 %) รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท โดยมีจังหวัดพะเยา (62.32 %) สุราษฎร์ธานี (56.27 %) และพิษณุโลก (56.21 %) รายงานร้อยละของการมีพฤติกรรมนี้สูงสุด 3 ลำดับแรก

ร้อยละ 15 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการ โดยจังหวัดที่รายงานสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ขอนแก่น (26.47 %) เชียงราย (22.98 %) และสระบุรี (22.44 %)

ร้อยละ 12 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่น โดยจังหวัดที่รายงานสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นครสวรรค์ (13.33 %) ขอนแก่น (13.24 %) และ สระบุรี (12.78 %)

ร้อยละ 8 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับภรรยาหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกัน จังหวัดกาญจนบุรี (12.89 %) จังหวัดอุบลราชธานี (11.73 %) และจังหวัดนครราชสีมา (11.71 %) เป็น 3 จังหวัดแรกที่มีการรายงานสูงสุด

มีเพียงร้อยละ 0.29 เท่านั้น ที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายด้วยกันโดยจังหวัดขอนแก่น (1.47 %) จังหวัดเชียงราย (1.29 %) และจังหวัดสงขลา (1.11 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงสุด สำหรับ 6 จังหวัดที่รายงานว่าไม่มีทหารเกณฑ์ที่สำรวจมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายด้วยกัน ได้แก่ จังหวัดสระบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี นครสวรรค์ พิชญ์โลกและระนอง

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 25 ของทหารเกณฑ์เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีจังหวัดนครราชสีมา (34.29 %) จังหวัดอุบลราชธานี (33.64 %) และจังหวัดสระบุรี (31.43 %) เป็น 3 จังหวัดแรกที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงสุด สำหรับจังหวัดที่รายงานต่ำสุด 3 จังหวัดแรก ได้แก่ พะเยา (18.39 %) นครสวรรค์ (19.53 %) และจังหวัดระนอง (22.32 %) ในจำนวนนี้ ร้อยละ 64 รายงานว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ โดยมีจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งสูงที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้คือ พะเยา (73.08 %) ราชบุรี (69.32 %) และลำปาง (67.57 %) สำหรับจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำสุด ได้แก่ ระนอง (50 %)

ร้อยละ 68 ของทหารเกณฑ์ที่สำรวจ รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้ง กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทในรอบปีที่ผ่านมา ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 12.29 เท่านั้นที่รายงานว่าได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนประเภทนี้ จังหวัดพะเยา (21.27 %) จังหวัดนครราชสีมา (17.65 %) และจังหวัดราชบุรี (17.57 %) เป็น 3 จังหวัดแรกที่รายงานอัตราการการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนประเภทนี้ ส่วนจังหวัดที่มีรายงานต่ำที่สุด ได้แก่ นครศรีธรรมราช (8.14 %) และ พิชญ์โลก (8.43 %)

นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 38.72 เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ไม่ใช่หญิงขายบริการ แฟน คนรัก เพื่อนสนิท หรือคู่ที่อยู่กันฉันท์สามีภรรยา โดยมีจังหวัดสุราษฎร์ธานี (84.45 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงสุด จังหวัดพะเยา (12.08 %) รายงานต่ำที่สุด สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนประเภทนี้มีเพียงร้อยละ 24 เท่านั้น ในจำนวนนี้ จังหวัดราชบุรี (42.22 %) จังหวัดลำปาง (37.91 %) และจังหวัดเชียงใหม่ (34.35 %) เป็น 3 จังหวัดแรกที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งสูงที่สุด ส่วนจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งต่ำที่สุดได้แก่ จังหวัดพะเยา (14.29 %) และขอนแก่น (16.94 %)

สำหรับการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า มีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น โดยมี จังหวัดสงขลา (8.5 %) จังหวัดสกลนคร (8.09 %) และจังหวัดขอนแก่น (7.65 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด สำหรับจังหวัดที่รายงานต่ำที่สุดได้แก่ พะเยา (1.90 %) ในจำนวนนี้มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเพียงร้อยละ 29

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีเพียงร้อยละ 46.21 ของทหารเกณฑ์ที่สำรวจ รายงานว่า ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย โดยจังหวัดระนอง (67.27 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงสุดส่วนจังหวัดพะเยา (19.64 %) รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด

ประวัติการเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

ร้อยละ 6 รายงานว่าเคยมีอาการสงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 25.00 เท่านั้น ที่ไปปรึกษาแพทย์โดยไม่ได้อาศัยยาเอง จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมการไม่พบแพทย์สูงที่สุด ได้แก่ กาญจนบุรี (52.78 %) (38.46 %) สำหรับจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำสุด ได้แก่ ระนอง (0 % , N=2) พะเยา (0 % N=2) เชียงราย (10 % N=10) และเชียงใหม่ (10 % N=10)

6.1.2 กลุ่มคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรวจคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนทั้งสิ้น 4,296 คน จาก 20 จังหวัด ที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่า ส่วนใหญ่ (42.54 %) มีอายุระหว่าง 20 – 24 ปี ร้อยละ 18.74 มีอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ร้อยละ 57 ยังเป็นโสด กลุ่มอายุ 15 – 19 ปี มีร้อยละของการเป็นโสดสูงที่สุด (92 %) ส่วนใหญ่ (34.61 %) มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ระดับชั้นมัธยมศึกษา (27 %) สูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา (16.87 %) และระดับชั้นมัธยมศึกษา (13.41 %) ตามลำดับ

ร้อยละ 78 ของคนงานชายที่สำรวจ รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว กลุ่มอายุระหว่าง 25 – 29 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์สูงที่สุด (95.50 %) จังหวัดภูเก็ตรายงานร้อยละของการเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วสูงที่สุด (90 %) ในขณะที่จังหวัดนครราชสีมา รายงานว่าคนงานชายที่สำรวจในรอบนี้ทั้งหมด 64 คน ไม่มีผู้ใดเคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน

ขนาดตัวอย่างของคนงานชายในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากและในหลายๆจังหวัดมีขนาดตัวอย่างค่อนข้างน้อย (N<90) เช่น เชียงราย นครราชสีมา พะเยา และระนอง ดังนั้น จังหวัดดังกล่าวจึงควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการแปลความหมายและนำผลการสำรวจนี้ไปใช้

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของคนงานชายที่สำรวจเท่ากับ 17.65 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.5 ปี

ร้อยละ 33 ของคนงานชายรายงานว่ามิเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท กลุ่มอายุที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด ได้แก่ กลุ่มอายุ 20 – 24 ปี (54.05 %) รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 25 – 29 ปี (34.35 %) และกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี (25.64 %) ตามลำดับ จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมดังกล่าวสูงสุด 5 ลำดับแรกเรียงตามลำดับดังนี้คือ นครสวรรค์ (40.52 %) ภูเก็ต (40 %) สุราษฎร์ธานี (39.38 %) ระนอง (39.08 %) และขอนแก่น (38.18 %)

ร้อยละ 18 ของคนงานชายรายงานว่ามิเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการทางเพศ กลุ่มอายุที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด ได้แก่กลุ่มอายุ 25 – 29 ปี (28 %) จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ พิษณุโลก (29.46 %) กาญจนบุรี (23.05 %) และนครศรีธรรมราช (22.49 %)

ร้อยละ 14.74 รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับภรรยาหรือคู่นอนด้วยกัน กลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (21 %) จังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (24.22 %) รองลงมาได้แก่ พะเยา (24.14 %) สกลนคร (22.14 %) และพิษณุโลก (21.71 %)

ร้อยละ 9 รายงานว่ามิเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่แฟน คนรัก เพื่อนสนิท หญิงขายบริการ ภรรยา หรือคู่นอนจนกระทั่งามีภรรยา โดยกลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (9.94 %) สำหรับ 4 จังหวัดแรกที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ นครสวรรค์ (18.30 %) สระบุรี (14.93 %) กาญจนบุรี (13.17 %) และสงขลา (13.02 %)

มีเพียงร้อยละ 0.47 ของคนงานชายที่รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายด้วยกัน จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 5 จังหวัดแรกเรียงตามลำดับดังนี้คือ เชียงใหม่ (2.07 % 7 / 338) นครสวรรค์ (1.96 % 3 / 153) เชียงราย (1.96 % 1 / 51) ระนอง (1.15 % 1 / 87) และอุบลราชธานี (1.02 % 1 / 140)

จากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61) ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก กลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงที่สุด (61 %) จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ภูเก็ต (73 %) นครสวรรค์ (70.99 %) และพิษณุโลก (70.64 %)

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 64 เคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้งกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทในรอบปีที่ผ่านมา กลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (76 %) จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 4 ลำดับแรกคือ สระบุรี (73.30 %) พิจิตร (73.28 %) นครสวรรค์ (72.37 %) และระนอง (71.26 %) ในจำนวนนี้ มีเพียงร้อยละ 15.87 ที่รายงานว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ก่อนประเพณี จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ เชียงราย (41.67 %) ลำปาง (24.46 %) และเชียงใหม่ (24.22 %) ส่วนจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด ได้แก่ พิจิตร (4.35 %) ภูเก็ต (7.69 %) ขอนแก่น (7.69 %) นครศรีธรรมราช (8.72 %) และนครสวรรค์ (8.77 %)

ร้อยละ 27 รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่แฟน คนรัก เพื่อนสนิท หญิงขายบริการ ภรรยาหรือคู่ที่อยู่กินด้วยกันในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (30.23 %) จังหวัดนครศรีธรรมราช (55 %) และจังหวัดนครสวรรค์ (41.45 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด ในจำนวนนี้ มีเพียงร้อยละ 34 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง โดยมีจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งสูงที่สุด 3 อันดับแรกดังนี้คือ พะเยา (50 %) ลำปาง (49 %) และเชียงใหม่ (44.68 %) ส่วนจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ต่ำที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นครศรีธรรมราช (15.58 %) นครสวรรค์ (18.33 %) และพิจิตร (18.75 %)

ร้อยละ 17.64 รายงานว่า เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศในรอบปีที่ผ่านมา กลุ่มอายุที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุดได้แก่ กลุ่มอายุ 20 – 24 ปี (20.69 %) จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ นครศรีธรรมราช (44.68 %) สระบุรี (31.11 %) และภูเก็ต (26.36 %) ในจำนวนนี้ ร้อยละ 55 รายงานว่าได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ โดยมีจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งสูงที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้คือ กาญจนบุรี (81.54 %) ลำปาง (75 %) และพะเยา (72.73 %) ส่วนจังหวัดที่มีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งต่ำที่สุด ได้แก่ ภูเก็ต (19.23 %) และนครศรีธรรมราช (27.64 %)

ร้อยละ 6 ของกองงานชายรายงานว่ามีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายในรอบปีที่ผ่านมา สำหรับจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นครสวรรค์ (17.93 %) นครศรีธรรมราช (14.95 %) และภูเก็ต (11.82 %) ในจำนวนนี้ มีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้นที่รายงานว่าใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย โดยจังหวัดที่รายงานอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งสูงที่สุด 4 ลำดับแรก ได้แก่ สงขลา (50 %) ราชบุรี (43.48 %) ลำปาง (38.10 %) และอุบลราชธานี (37.50 %)

นอกจากนี้ยังพบว่า มีเพียงร้อยละ 43 เท่านั้น ที่รายงานว่าได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายกับผู้หญิงอื่น จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ พะเยา (87.50 7 / 8) พิจิตร (66.67 24 / 36) และเชียงราย (65.22 % 15 / 23) ส่วนจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด ได้แก่ นครราชสีมา (0 %) และภูเก็ต (28.07 %)

ประวัติการเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 7 ของกองงานชายรายงานว่ามีอาการ สงสัยหรือทราบว่าป่วยเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มอายุ 25 – 29 ปี รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (8.89 %) จังหวัดที่รายงานการป่วยด้วยกามโรคสูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ พิจิตร (18.32 %) เชียงใหม่ (14.29 %) และนครศรีธรรมราช (14.13 %) ในจำนวนนี้ มีเพียงร้อยละ 36.59 เท่านั้นที่ได้ไปพบแพทย์โดยไม่ได้อาศัยยาตนเอง โดยมีจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงกว่าร้อยละ 50 ดังนี้คือ สุราษฎร์ธานี (19 / 31) กาญจนบุรี (19 / 34) สงขลา (15 / 29)

5.1.3 กลุ่มคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรวจคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนทั้งสิ้น 5,550 คน จาก 20 จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่า ส่วนใหญ่ (41.50 %) มีอายุระหว่าง 20 – 24 ปี รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 25- 29 ปี (40.27 %) และกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี (17.66 %) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ (49.58 %) รายงานว่ามีสามีหรือคู่ที่อยู่กันฉันท์สามีภรรยาแล้ว โดยกลุ่มที่มีอายุมากกว่า มีสัดส่วนของผู้ที่มีสามีแล้วสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า คนงานหญิงที่สำรวจส่วนใหญ่ (44 %) มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา

ร้อยละ 63 ของคนงานหญิงที่สำรวจ รายงานว่า เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยกลุ่มที่มีอายุมากกว่ามีสัดส่วนของผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วสูงกว่าในกลุ่มอายุน้อยกว่า

ถึงแม้ขนาดตัวอย่างโดยภาพรวมของกลุ่มคนงานหญิงจะมากกว่ากลุ่มคนงานชาย แต่ยังคงพบว่ามีหลาย ๆ จังหวัดมีขนาดตัวอย่างค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดพะเยา (92 คน) จังหวัดเชียงราย (143 ราย) จังหวัดพิษณุโลก (145 คน) และจังหวัดสกลนคร (147 คน) ซึ่งจังหวัดเหล่านี้ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการแปลผลและการนำผลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนและควบคุมป้องกันโรคเอดส์

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของคนงานหญิงที่สำรวจเท่ากับ 19.84 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.7 ปี

จากการสำรวจพบว่า คนงานหญิงที่สำรวจส่วนใหญ่ (56 %) มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับสามีตนเอง ร้อยละ 5 รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 0.78 ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายอื่นที่ไม่ใช่สามี แฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท

ทุกกลุ่มอายุของคนงานหญิงที่สำรวจ ส่วนใหญ่ (84 %) รายงานว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก โดยจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 10 ลำดับแรกเรียงตามลำดับดังนี้คือ ลำปาง (93 %) อุตรดิตถ์ (92 %) นครราชสีมา (90 %) พะเยา (89.55 %) สกลนคร (89 %) ราชบุรี (87.37 %) พิษณุโลก (85.85) พิจิตร (85.51 %) สงขลา (85 %) อุบลราชธานี และสระบุรี (83 %)

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ (54 %) รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 16 รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นที่ไม่ใช่แฟน คนรัก เพื่อนสนิท หรือคู่ที่อยู่กันฉันท์สามีภรรยา ในจำนวนนี้ มีการรายงานว่าได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ดังกล่าวเพียงร้อยละ 4 และ 8 ตามลำดับ กลุ่มอายุที่มากกว่ามีสัดส่วนของผู้ที่รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์กับคู่ทั้งสองประเภทสูงกว่าในกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่าสำหรับอัตราการได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ดังกล่าวไม่มีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มอายุ คนงานหญิงในจังหวัดนครราชสีมา (31.64 %) มีอัตราการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นสูงที่สุด แต่มีอัตราการได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเป็น 0

พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องการติดเชื้อเอดส์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 56 ของคนงานหญิงรายงานว่าได้ไปพบแพทย์เมื่อมีอาการสงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรคโดยไม่ได้ซื้อยากินเอง จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ พิชณุโลก (27 % 4 / 15) นครศรีธรรมราช (35 % 17 / 48) และนครราชสีมา (36 % 8 / 22)

ร้อยละ 2 รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทนในรอบปีที่ผ่านมาจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุดได้แก่ นครศรีธรรมราช (7 %) รองลงมาได้แก่ อุดรธานี (5 %) และนครสวรรค์ (3 %)

ร้อยละ 4 รายงานว่าเคยทำแท้งในรอบปีที่ผ่านมา นครศรีธรรมราช (13 %) พิชณุโลก (9.22 %) และเชียงใหม่ (6.45 %) เป็น 3 จังหวัดแรกที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด

ร้อยละ 1.41 ของคนงานหญิงที่สำรวจรายงานว่าเคยรับประทานยาขับประจำเดือน โดยมิ จังหวัดนครศรีธรรมราช (5 %) นครราชสีมา (3 %) และสุราษฎร์ธานี (2.78 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 อันดับแรก

นอกจากนี้ ร้อยละ 19 ของคนงานหญิงเหล่านี้รายงานว่าเคยตรวจเลือดเพื่อหาร่องรอยของการติดเชื้อเอดส์ จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุดในลำดับต้น ๆ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบนทั้งสิ้น ซึ่งได้แก่ จังหวัดลำปาง (31 %) เชียงใหม่ (31 %) พะเยา (29 %) และเชียงราย (28 %) รองลงมาได้แก่ จังหวัดสระบุรี (28 %) สงขลา (21 %) นครศรีธรรมราช (24 %) ขอนแก่น (21 %) และพิษณุโลก (21 %)

5.1.4 กลุ่มนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรວงนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5 จำนวนทั้งสิ้น 6,152 คน จาก 20 จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่าส่วนใหญ่ (76 %) ยังไม่มีคนรัก ร้อยละ 11 ของนักเรียนชายเหล่านี้ รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว นักเรียนชายในจังหวัดพิษณุโลก (23 %) ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ นักเรียนชายในจังหวัดอุบลราชธานี (19 %)

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนชายเท่ากับ 14.75 ปี โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.6 ปี สัดส่วนของนักเรียนชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท (4.7 %) สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่แฟน คนรัก เพื่อนสนิท หรือหญิงขายบริการ (3.18 %) มีเพียงร้อยละ 0.62 และ 0.60 เท่านั้นที่รายงานว่า มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายและหญิงขายบริการทางเพศ ตามลำดับ จังหวัดภูเก็ตรายงานค่าร้อยละของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชาย (2.91 %) และหญิงขายบริการ (2.59 %) สูงที่สุด นักเรียนชายของจังหวัดพิษณุโลก รายงานการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท สูงที่สุด (14.12 %) ในขณะที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีรายงานค่าร้อยละของการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่คนรัก แฟน เพื่อนสนิทหรือหญิงขายบริการทางเพศสูงที่สุด (9.74 %)

จากการสำรวจพบว่านักเรียนชายส่วนใหญ่ (70 %) รายงานว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก โดยมีจังหวัดนครสวรรค์ (86 %) จังหวัดขอนแก่น (85 %) และจังหวัดพิษณุโลก (82 %) เป็น 3 ลำดับแรกที่มีค่าร้อยละของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงสุด จังหวัดระนอง (47 %) เป็นจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดลำปาง (50 %) และพะเยา (50 %)

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจประเภทของคู่นอนในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน เพื่อนสนิทสูงสุด (8.60 %) รองลงมา ได้แก่ ผู้หญิงอื่น (4.27 %) หญิงขายบริการทางเพศ (2.78 %) และผู้ชายด้วยกัน (2.11 %)

จังหวัดที่รายงานค่าร้อยละของนักเรียนชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟนหรือเพื่อนสนิทสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ พิจิตร (17.89 %) และสุราษฎร์ธานี (14.89 %)

จังหวัดที่รายงานค่าร้อยละของนักเรียนชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นสูงสุด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี (7.74 %) และพิจิตร (7.37 %)

จังหวัดที่รายงานค่าร้อยละของนักเรียนชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศ สูงที่สุด ได้แก่ ภูเก็ต (5.50 %) และพิจิตร (4.70 %)

สำหรับจังหวัดที่รายงานค่าร้อยละของนักเรียนชายที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายด้วยกันสูงสุด ได้แก่ ภูเก็ต (5.50 %) และนครศรีธรรมราช (3.33 %)

สำหรับการรายงานอัตราการใช้อย่างอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน ประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา ยังคงค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ ร้อยละ 37.50 ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ ร้อยละ 19.62 ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายด้วยกัน ร้อยละ 17.86 ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ๆ และร้อยละ 10.13 ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท

สำหรับการใช้อย่างอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย พบว่า มีการรายงานเพียง ร้อยละ 33.33 โดยจังหวัดที่รายงานสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ระนอง (61.11 %) อุบลราชธานี (55.56 %) และนครราชสีมา (50 %) สำหรับจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ พิจิตร (18.18 %) ภูเก็ต (19.35 %) และสุราษฎร์ธานี (24.32 %)

ประวัติการป่วยเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า มีเพียงร้อยละ 0.91 ที่รายงานว่าเคยมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าป่วยเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 32 เท่านั้นที่ไปพบแพทย์โดยไม่ได้อธิบายตนเอง

5.1.5 กลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 5

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรวจนักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 5 ทั้งหมด 6,848 คน จาก 20 จังหวัด ที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่า ส่วนใหญ่ (77 %) ยังไม่มีคนรัก มีเพียงร้อยละ 1.6 เท่านั้นที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงสุด 5 ลำดับแรกเรียงตามลำดับดังนี้คือ พิจิตร (7.23 %) นครสวรรค์ (5.23 %) อุตรดิตถ์ (4.79 %) พิจิตร (4.66 %) และสุราษฎร์ธานี (4.62 %)

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนหญิงที่สำรวจ เท่ากับ 15.45 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.29 ปี จากการสำรวจ พบว่า ร้อยละ 1.37 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับ แฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิทโดยมีจังหวัด

พิษณุโลกรายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (6.63 %) ร้อยละ 0.15 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายอื่น โดยมีจังหวัดนครสวรรค์รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด (4.32 %) ในจำนวนนี้รายงานว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยสูงถึงร้อยละ 75

นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 0.84 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยความสมัครใจ ร้อยละ 0.58 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือถูกล่อลวง ในขณะที่ร้อยละ 0.26 ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจ พบว่า ร้อยละ 1.16 เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีจังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นครสวรรค์ (4.90 %) พิษณุโลก (4.82 %) และจังหวัดอุดรธานี (3.51 %) ในจำนวนนี้ ร้อยละ 67 รายงานว่า ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภณี ในขณะที่ร้อยละของการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเป็นศูนย์

จากการสำรวจพบว่ามีเพียงร้อยละ 0.14 ของนักเรียนหญิงเท่านั้นที่รายงานว่า เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีจังหวัดนครสวรรค์ (2.02 %) และจังหวัดพิจิตร (1.75 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด

ประวัติการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจ พบว่าร้อยละของประวัติการมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทนประวัติการเคยตั้งครรภ์เป็นศูนย์ทั้งคู่ ร้อยละ 0.83 รายงานว่าเคยตรวจเลือดเพื่อหาร่องรอยของการติดเชื้อเอชไอวี

ร้อยละ 0.27 รายงานว่าเคยรับประทานยาขับประจำเดือน ส่วนร้อยละของการรายงานว่ายeast แท้งกับแพทย์ ปรึกษาและเคยทำแท้งกับหมอเถื่อนเป็นศูนย์ทั้งคู่

สำหรับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องโดยการ ไปพบแพทย์โดยไม่ได้อธิบายตนเอง เมื่อมีอาการหรือทราบว่า เป็นกามโรคของกลุ่มนักเรียนหญิง ไม่สามารถแปลผลได้เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวมีน้อยมาก (N = 1-9 ตัวอย่างต่อจังหวัด)

5.1.6 ผู้หญิงที่มาฝากครรภ์

ลักษณะทางประชากร

จากการสำรวจหญิงที่มาฝากครรภ์ทั้งสิ้น 6,001 คน จาก 20 จังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง พบว่า ส่วนใหญ่ (42 %) มีอายุระหว่าง 20 - 24 ปี ร้อยละ 47 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 26 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 13 มีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 12 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา

ร้อยละ 54 เป็นหญิงที่มาฝากครรภ์ท้องแรก และร้อยละ 36 มาฝากครรภ์ท้องที่สอง ร้อยละ 9 มาฝากครรภ์ท้องที่สาม

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็น 19.31 ปี โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.99 ปี

หญิงที่มาฝากครรภ์ส่วนใหญ่ (92 %) มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับสามี ร้อยละ 6.76 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท ร้อยละ 1.16 รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่น ในจำนวนนี้ ร้อยละ 84 รายงานว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

ประวัติการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในรอบปีที่ผ่านมา

ร้อยละ 16 ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือคู่นอนที่ถาวรในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนดังกล่าว จังหวัดที่มีการรายงานค่าร้อยละของการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นเกินร้อยละ 20 มีดังนี้คือ สงขลา (28 %) นครสวรรค์ (26 %) กาญจนบุรี (23 %) สุราษฎร์ธานี (22 %) ลำปาง (22 %) ราชบุรี (22 %) และสระบุรี (22 %)

จากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 64 ของหญิงเหล่านี้ได้ไปพบแพทย์โดยไม่ได้อธิบายตนเองเมื่อมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าป่วยเป็นกาโรค โดยมีจังหวัดสุราษฎร์ธานี (41 %) จังหวัดเชียงใหม่ (43 %) และจังหวัดอุบลราชธานี (48 %) รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำที่สุด

ร้อยละ 1.21 รายงานว่า เคยมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทน จังหวัดขอนแก่นมีการรายงานพฤติกรรมนี้สูงอย่างผิดปกติคือร้อยละ 7.40 (27 / 365) ร้อยละ 6.51 รายงานว่า เคยทำแท้งในรอบปีที่ผ่านมา จังหวัดที่รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด 5 ลำดับแรกเรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ อุบลราชธานี (10.39 %) เชียงใหม่ (9.85 %) กาญจนบุรี (8.38 %) สุราษฎร์ธานี (8.12 %) และสระบุรี (7.41 %)

ร้อยละ 2.75 รายงานว่าเคยกินยาขับประจำเดือนในรอบปีที่ผ่านมา จังหวัดพิจิตร (4.38 %) และจังหวัดสระบุรี (4.39 %) รายงานพฤติกรรมนี้สูงที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า มีเพียงร้อยละ 48 ของหญิงที่สำรวจดังกล่าว รายงานว่าเคยตรวจเลือดเพื่อหาร่องรอยของการติดเชื้อเอดส์ โดยมีจังหวัดนครราชสีมา (0.58 %) รายงานพฤติกรรมนี้ต่ำอย่างผิดปกติ ส่วนจังหวัดอื่น ๆ ที่รายงานพฤติกรรมนี้ค่อนข้างต่ำได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี (15.68 %) สุราษฎร์ธานี (25 %) สงขลา (27 %) พิจิตร (34 %) ระนอง (36 %) และภูเก็ต (39 %)

5.2 แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

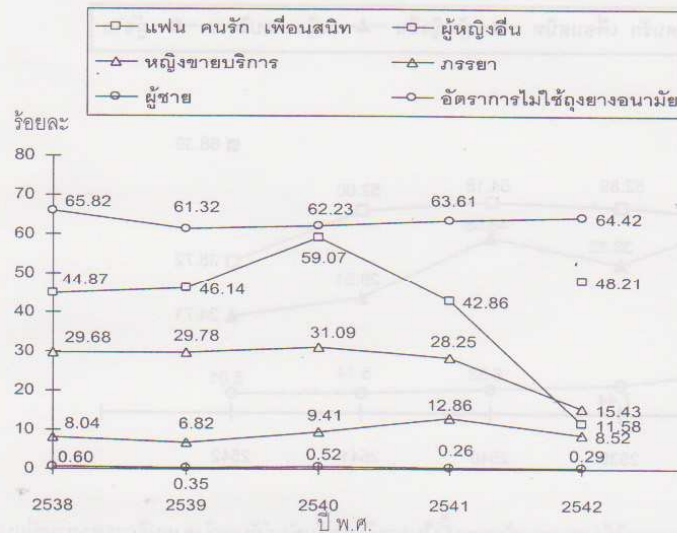
5.2.1 กลุ่มชายไทยที่คิดการเกณฑ์ทหาร

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ใน 5 รอบที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่า สัดส่วนของทหารเกณฑ์ที่รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์มาแล้ว (ร้อยละ 84 – 89) และอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (17 ± 2 ปี) มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่

สำหรับสัดส่วนของทหารเกณฑ์ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่น มีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจนกล่าวคือ ลดลงจากร้อยละ 59 ในการสำรวจปี พ.ศ. 2540 เป็นร้อยละ 43 ในปี 2541 และเหลือเพียงร้อยละ 12 ในการสำรวจปี 2542 เช่นเดียวกับสัดส่วนของกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการทางเพศที่ลดลงจากร้อยละ 31 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 28 และ 15 ในปี พ.ศ. 2541 และปี 2542 ตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับภรรยาหรือคู่นอนด้วยกันลดลงเพียงเล็กน้อย จากร้อยละ 13 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 8 ในการสำรวจปี 2542 ส่วนแนวโน้มของทหารเกณฑ์ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายด้วยกัน ยังคงค่อนข้างคงที่ (ร้อยละ 0.3 – 0.6) เช่นเดียวกับสัดส่วนของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มทหารเกณฑ์ที่พบว่ามีแนวโน้มที่ระหว่างร้อยละ 61 ถึงร้อยละ 66 (รูปที่ 1)

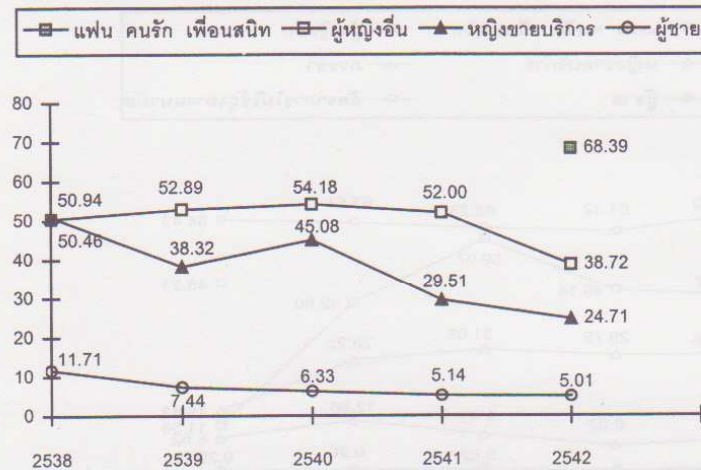
รูปที่ 1 แนวโน้มของสัดส่วนของคู่ก่อนในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของทหารเกณฑ์และอัตราการใช้ถุงยางอนามัยจากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

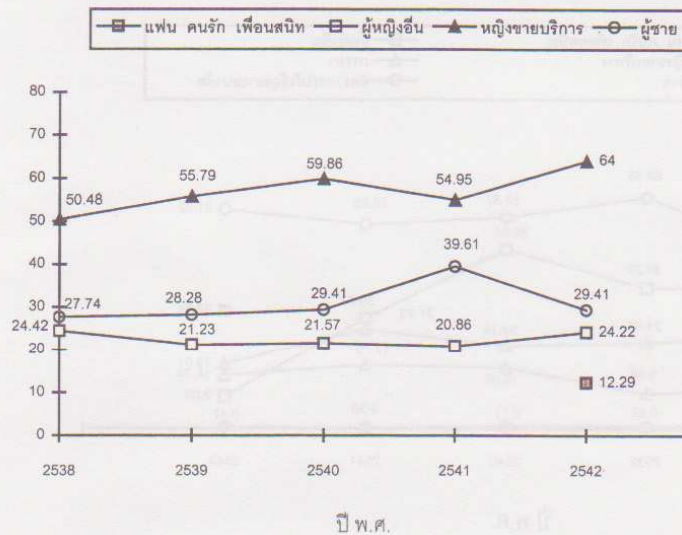
สัดส่วนของทหารเกณฑ์ที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้งกับผู้หญิงอื่นในรอบปีที่ผ่านมา ลดลงจากร้อยละ 52 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 39 ในการสำรวจปี 2542 เช่นเดียวกับกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศที่มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 45 เป็นร้อยละ 25 ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ที่ร้อยละ 5 หลังจากที่เคยลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 12 ในการสำรวจรอบแรก (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 แนวโน้มของสัดส่วนของกลุ่มนอนในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของทหารเกณฑ์จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 55 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 64 ในปี 2542 ในขณะที่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน กลับมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 40 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 29 ในการสำรวจปีล่าสุด สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น มีแนวโน้มที่ค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 21 ถึงร้อยละ 24 ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 แนวโน้มของอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่างๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของทหารเกณฑ์ จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

ประวัติการเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่า สัดส่วนของทหารเกณฑ์ที่รายงานว่าเคยมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 6 หลังจากที่ได้ค่อย ๆ ลดน้อยลงจากร้อยละ 13 ในการสำรวจครั้งแรก ในขณะที่สัดส่วนของผู้ที่รายงานว่าได้ไปพบแพทย์เมื่อมีอาการสงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรค โดยไม่ได้ซื้อยากินเองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 ในการสำรวจปี 2540 เป็นร้อยละ 18 และร้อยละ 25 ในปี 2541 และปี 2542 ตามลำดับ

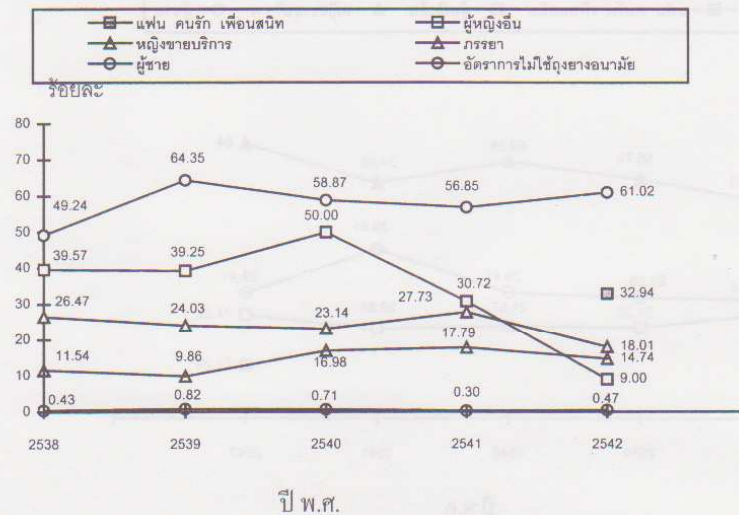
5.2.2 กลุ่มคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึง ปี พ.ศ. 2542 พบว่า สัดส่วนของคนงานชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 77 ถึงร้อยละ 81 โดยมีอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่ 17 ± 2.5 ปี

สำหรับสัดส่วนของคนงานชายที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคู่นอนทุกประเภท (ยกเว้นคู่นอนที่เป็นผู้ชาย) มีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่น ลดลงจากร้อยละ 50 ในการสำรวจปี 2540 เป็นร้อยละ 31 และร้อยละ 9 ในปี 2541 และปี 2542 ตามลำดับ ในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการทางเพศมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 28 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 18 เช่นเดียวกับกับกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับภรรยาที่ลดลงจากร้อยละ 18 เป็นร้อยละ 15 ในขณะที่สัดส่วนของคนงานชายที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายด้วยกัน มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ระหว่างร้อยละ 0.3 ถึง ร้อยละ 0.8 ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา (รูปที่ 4)

รูปที่ 4 แนวโน้มของสัดส่วนของคู่สมรสในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของแรงงานชายใน โรงงานอุตสาหกรรมและ
อัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัย จากการสำรวจพฤติกรรม เสี่ยงต่อ การติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5
พ.ศ. 2538-2542

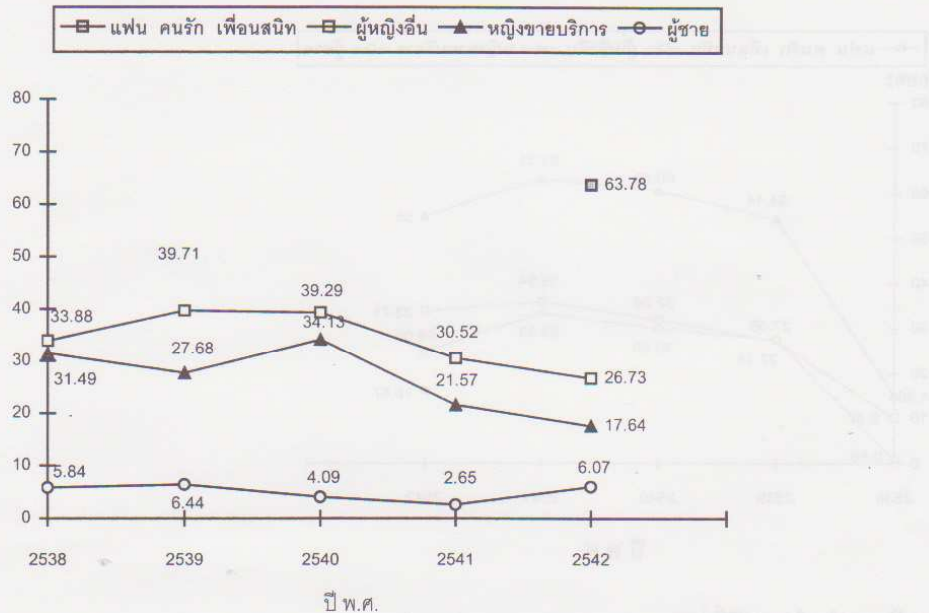

สำหรับอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 57 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 61 ในปี 2542 หลังจากที่เพิ่มสูงขึ้นสูงสุดถึงร้อยละ 64 ในการสำรวจปี 2539

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจ พบว่า สัดส่วนของแรงงานชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น และหญิงขายบริการ ทางเพศ มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 3 ในการสำรวจ ปี 2541 เป็นร้อยละ 6 ในการสำรวจปี 2542 หลังจากที่ได้ค่อยๆ ลดน้อยลงจากร้อยละ 6 ในการสำรวจ 2 ปีแรก (รูปที่ 5)

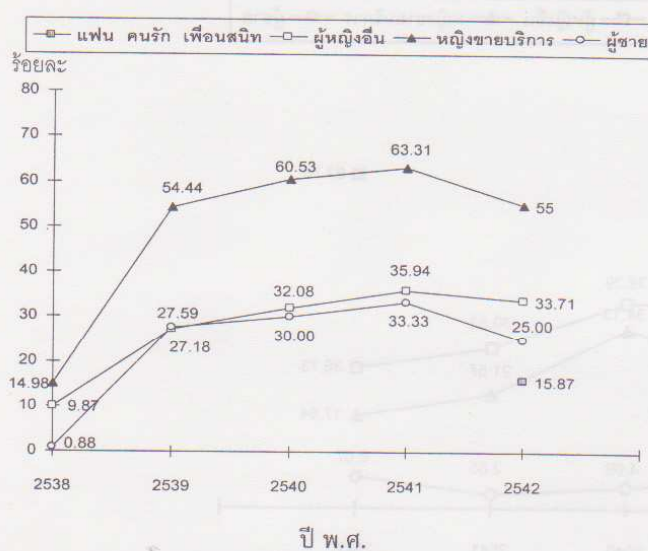
รูปที่ 5 แนวโน้มของสัดส่วนของคู่ขนอนในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของกณงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม
จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ขนอนประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมามีแนวโน้มลดลงในทุกประเภทคู่ขนอน เมื่อเทียบกับการสำรวจช่วงแรก ๆ โดยในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศ มีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งลดลงจากร้อยละ 63 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 55 ในการสำรวจปี 2542 ในขณะที่กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งลดลงจากร้อยละ 36 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 34 เช่นเดียวกับ อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันที่ลดลงจากร้อยละ 33 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 25 ในปี 2542 หลังจากที่ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 0.88 ในการสำรวจรอบแรก (รูปที่ 6)

รูปที่ 6 แนวโน้มของอัตราการใช้อย่างอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่าง ๆ

ในรอบปีที่ผ่านมาของคณงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

ประวัติการเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา พบว่าสัดส่วนของคณงานชายที่รายงานว่าเคยมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 7 ถึงร้อยละ 10 ในขณะที่สัดส่วนของการไปพบแพทย์โดยไม่ได้ซื้อยากินเองเมื่อมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าเป็นกามโรคลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 37 หลังจากที่ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 23 ในการสำรวจครั้งแรก

5.2.3 กลุ่มคณงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

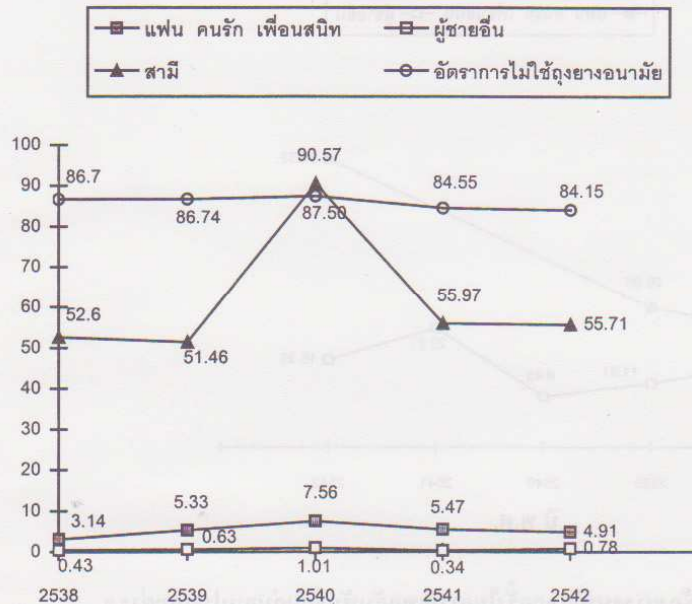
ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่าสัดส่วนของคณงานหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ระหว่างร้อยละ 58 ถึงร้อยละ 63 โดยมีอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่ 19 ± 3 ปี

สำหรับสัดส่วนของคู่นอนในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มคณงานหญิงตลอดการสำรวจในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ในทุกประเภท กล่าวคือคณงานหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับสามีมีสัดส่วนระหว่างร้อยละ 51 ถึงร้อยละ 56 ยกเว้นในการสำรวจปี 2540 ซึ่งมีรายงานสูงอย่างผิดปกติถึงร้อยละ 90 ส่วนคณงานหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท มีสัดส่วนค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 เช่นเดียวกับในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายอื่น ๆ ที่มีสัดส่วนระหว่างร้อยละ 0.3 ถึงร้อยละ 1

สำหรับอัตราการไม่ใช้อย่างอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 84 ถึงร้อยละ 88 ตลอดการสำรวจในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (รูปที่ 7)

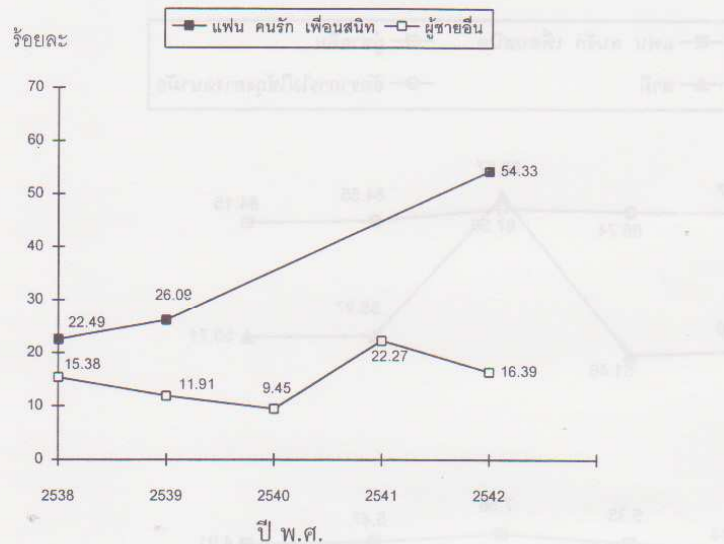
รูปที่ 7 แนวโน้มของสัดส่วนของฐานรองในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม และอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัย จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

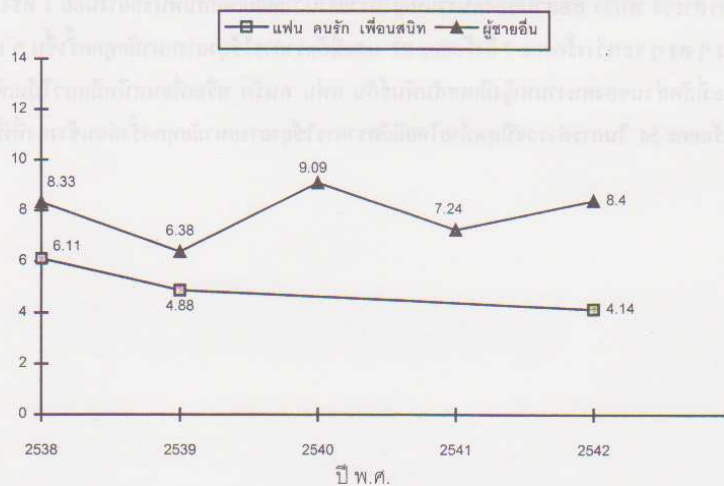
ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจ พบว่า สัดส่วนของพนักงานหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้ง กับผู้ชายอื่นในรอบปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มขึ้น ๆ ลง ๆ ระหว่างร้อยละ 9 ถึงร้อยละ 22 และมีอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขึ้น ๆ ลง ๆ ระหว่างร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 9 ในขณะที่สัดส่วนของพนักงานหญิงมีเพศสัมพันธ์กับ แฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22 ในการสำรวจปีแรก เป็นร้อยละ 54 ในการสำรวจปีสุดท้ายโดยมีอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 4-6 (รูปที่ 8-9)

รูปที่ 8 แนวโน้มของสัดส่วนของคณงานหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่างๆในรอบปีที่ผ่านมา จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 พ.ศ. 2538-2542

รูปที่ 9 แนวโน้มของอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่างๆในรอบปีที่ผ่านมา จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-5

พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในรอบปีที่ผ่านมา

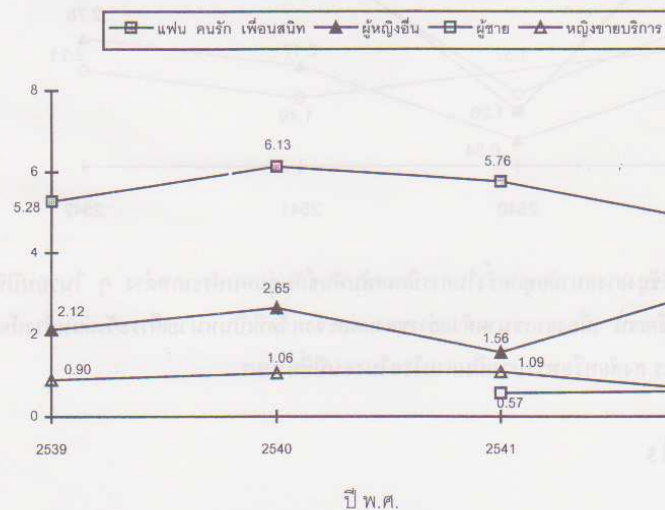
สัดส่วนของแรงงานหญิงที่รายงานว่าได้ไปพบแพทย์โดยไม่ได้อายากินเองเมื่อมีอาการ สงสัย หรือทราบว่า เป็น กามโรค มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 55 – 56 ในการสำรวจ 2 ปีสุดท้าย เช่นเดียวกับสัดส่วนของแรงงานหญิงที่รายงานว่าเคยมี เพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทน และแรงงานหญิงที่เคยทำแท้ง มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 1 – 2 และร้อยละ 3 – 5 ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา ตามลำดับ

5.2.4 กลุ่มนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ (ร้อยละ 10 – 11) โดยมีอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่ 15 ± 1.5 ปี เช่นเดียวกันกับสัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ถนัดประเภทต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ กล่าวคือ ในกลุ่มที่รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟนหรือเพื่อนสนิทมีสัดส่วนระหว่างร้อยละ 5 – 6 ในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงอื่นมีสัดส่วนร้อยละ 2 – 3 ส่วนในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงขายบริการมีสัดส่วนร้อยละ 1 โดยมีอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 70 (รูปที่ 10)

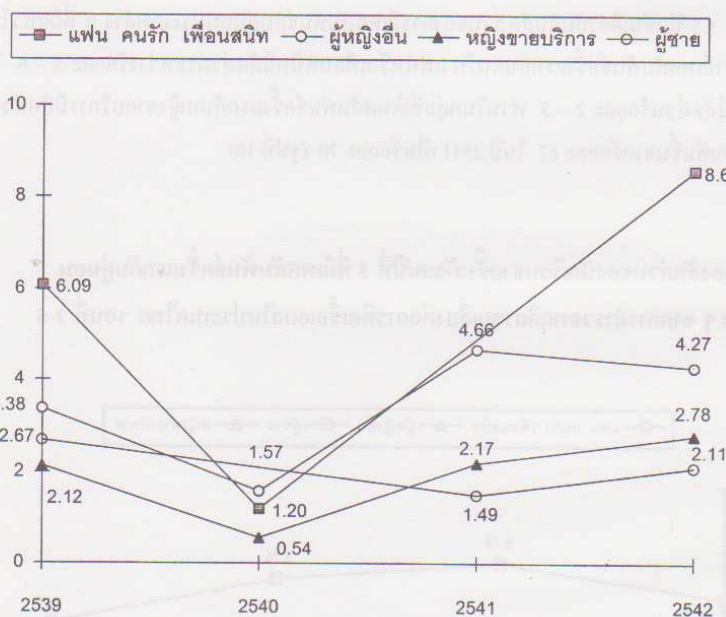
รูปที่ 10 แนวโน้มของสัดส่วนของนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5 ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคู่ถนัดประเภทต่าง ๆ จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 2-5

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจในรอบปี 2542 พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้งกับคู่นอนประเภทผู้หญิงอื่น ประเภทหญิงขายบริการและคู่นอนที่เป็นผู้ชายด้วยกันมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเฝ้าระวังในปี 2541 ยกเว้นในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทที่เพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 1.2 ในการสำรวจปี 2540 เป็นร้อยละ 8.6 ในการสำรวจปี 2542 (รูปที่ 11)

รูปที่ 11 แนวโน้มของสัดส่วนของนักเรียนชายชั้นมัธยมปีที่ 5 ที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยรอบที่ 2-4 ปี พ.ศ. 2539-2542

สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมาของนักเรียนชายที่สำรวจยังมีแนวโน้มที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากขนาดตัวอย่างของแต่ละจังหวัดที่เป็นหน่วยเฝ้าระวังค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกับสัดส่วนของนักเรียนชายที่เคยมีอาการ สงสัยหรือทราบว่า เป็นกามโรคในรอบปีที่ผ่านมา

5.2.5 กลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 5

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากการสำรวจนักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 5 ในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่า สัดส่วนของนักเรียนหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 2 - 3 โดยมีอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่ 15 ± 1.5 ปี

สำหรับสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน เพื่อนสนิท และสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายอื่น มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ที่ร้อยละ 2 และน้อยกว่าร้อยละ 1 ตามลำดับ เช่นเดียวกับสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยความสมัครใจ (1 - 2 %) และการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยการถูกบังคับ (ต่ำกว่า 2 %) ที่มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจทั้ง 4 รอบที่ผ่านมา พบว่า สัดส่วนของนักเรียนหญิงที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แฟน เพื่อนสนิท และสัดส่วนของนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่น มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 1 - 2 และต่ำกว่าร้อยละ 0.5 ตามลำดับ สำหรับอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่นอนประเภทต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา ยังมีแนวโน้มที่ไม่ชัดเจนเนื่องจากขนาดตัวอย่างของแต่ละจังหวัดค่อนข้างน้อย

เช่นเดียวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีอื่น ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งมีค่อนข้างน้อย ทำให้ไม่สามารถเห็นแนวโน้มที่ชัดเจนได้

5.2.6 กลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลของรัฐ

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

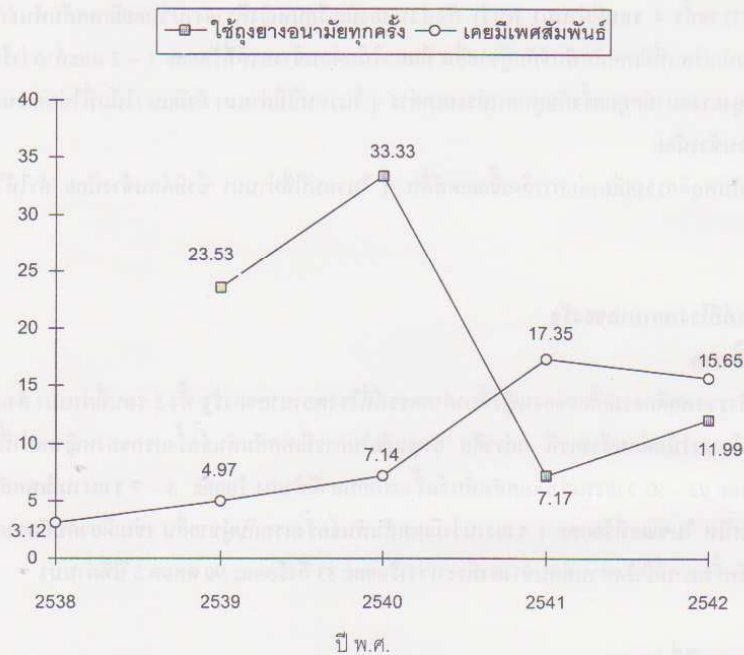
จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของหญิงที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลของรัฐ ทั้ง 5 รอบที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่า มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ กล่าวคือ อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของหญิงเหล่านี้ค่อนข้างคงที่ที่ 19 ± 3 ปี โดยประมาณร้อยละ 92 - 93 รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับสามีตัวเอง ร้อยละ 5 - 7 รายงานมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท ในขณะที่ร้อยละ 1 รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้ชายอื่น เช่นเดียวกับอัตราการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่มีสัดส่วนค่อนข้างคงที่ระหว่างร้อยละ 83 ถึงร้อยละ 90 ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา

ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า สัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นในช่วง 2 ปีหลังสุดที่สำรวจมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ที่ร้อยละ 16 - 17 หลังจากที่ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 3 ในการสำรวจรอบแรก ในขณะที่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่นอนประเภทนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 7 ในการสำรวจปีที่แล้วเป็นร้อยละ 12 ในปีล่าสุด (รูปที่ 12)

รูปที่ 12 แนวโน้มของสัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่นในรอบปีที่ผ่านมาของหญิงที่มาฝากครรภ์

และอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์
ในประเทศไทย รอบที่ 1-5 ปี พ.ศ. 2538-2542

พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสำรวจพบว่า สัดส่วนของหญิงตั้งครรภ์ที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 0.1 ในขณะที่สัดส่วนของผู้ที่ไปพบแพทย์โดยไม่ได้รับชื่อยาเกินเมื่อมีอาการ สงสัยหรือทราบว่าป่วยเป็นกามโรคมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ 69 ในการสำรวจปี 2541 เป็นร้อยละ 62 ในการสำรวจปี 2542

6. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

- 6.1 การส่งเสริมให้มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนทุกประเภทยังจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชากรอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ
- 6.2 ควรมีการติดตามพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับแฟน คนรัก หรือเพื่อนสนิท และการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันอย่างใกล้ชิด เพื่อศึกษากลไกในการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอดส์ ตลอดจนค้นหาวิธีการควบคุมป้องกันและลดการแพร่ระบาดของ การติดเชื้อเอดส์ในประชาชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงนี้
- 6.3 ควรบรรจุเรื่องเพศศึกษาและการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ เข้าไปในหลักสูตรของการศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษา

- 6.4 ควรส่งเสริมให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษาและคนวัยหนุ่มสาว หันมาเล่นกีฬา ออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจไม่ให้หมกมุ่นเรื่องเพศมากเกินไป

7. วิจารณ์

จากผลการเฝ้าระวังตลอด 5 ปีที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นว่าแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีต่าง ๆ ในทุกกลุ่มประชากรเป้าหมายดีขึ้น ถึงแม้ในภาพรวมจะมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ แต่หากสังเกตแนวโน้มในช่วงสุดท้ายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ถึง ปี พ.ศ. 2542 จะพบว่าในประชากรที่สำรวจส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการลดพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี และเพิ่มพฤติกรรมในการป้องกันตนเองต่อการติดเชื้อเอชไอวี แม้จะเพียงเล็กน้อยก็ตาม ทั้ง ๆ ที่ในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศไทยของเราอยู่ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ คนว่างงานเพิ่มขึ้น รายได้ประชาชนลดลง รัฐเก็บภาษีได้น้อยลง ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณในการควบคุมป้องกันโรคเอชไอวีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวควรจะต้องการศึกษาตรวจสอบว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของประชาชนหรือไม่ โดยควรมีการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ หรือการวิจัยเชิงลึกทางด้านพฤติกรรมศาสตร์อื่น ๆ ควบคู่ไปกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเป็นระยะ ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาและอธิบายกลไกของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมไทยให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนค้นหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวให้เหมาะสม และลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี นอกจากนี้ยังควรมีการศึกษาหาความเที่ยง (Validity) ของแบบสอบถามและหาความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Reliability) ที่ได้จากการเฝ้าระวัง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพข้อมูลให้น่าเชื่อถือ และสามารถบอกสถานการณ์ที่ถูกต้องหรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในระดับจังหวัดจะต้องเคร่งครัดระเบียบวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ในแนวทางการเฝ้าระวังไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของการคัดเลือกประชากรที่ศึกษา หรือขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกรวบรวมด้วยวิธีการเดียวกัน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและสามารถบอกแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถเปรียบเทียบกันได้ทั้งในระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยเฝ้าระวังและในแต่ละปีที่ทำการเฝ้าระวัง นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมของกลุ่มประชากรที่ศึกษาก่อนที่จะให้ตอบแบบสอบถามก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญต่อคุณภาพของข้อมูลที่ได้รับ หากเจ้าหน้าที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ชี้แจงให้กลุ่มเป้าหมายทราบและเข้าใจว่าเราอยากได้ข้อมูลอะไร เพื่อนำไปใช้ทำอะไร แล้วสิ่งเหล่านี้จะย้อนกลับมาทำประโยชน์ต่อตัวผู้ให้ข้อมูล และประเทศชาติอย่างไร ตลอดจนเน้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความมั่นใจในระบบการรักษาความลับของข้อมูลว่าจะเป็นความลับจริง ๆ แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ที่ทำการเฝ้าระวังก็ยังไม่สามารถแยกแยะได้เลยว่าใครตอบคำถามอย่างไรหรือให้ข้อมูลอะไรไปบ้าง พร้อมทั้งยืนยันว่าข้อมูลต่าง ๆ ในแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวผู้ตอบหรือครอบครัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้กลุ่มประชากรเป้าหมาย ตอบคำถามได้อย่างสบายใจและเปิดเผยมากยิ่งขึ้น

จากผลการเฝ้าระวังในรอบที่ 5 ซึ่งเป็นรอบล่าสุดพบว่าประชากรที่รายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกหรือเคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีที่ผ่านมา กับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิท

มีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่นประเภทอื่น ๆ อย่างชัดเจน แต่เนื่องจากเป็นคำถามที่ได้เพิ่มเข้าไปในการสำรวจรอบนี้ ทำให้ยังไม่สามารถทราบแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทนี้ได้ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาและติดตามพฤติกรรมนี้อย่างใกล้ชิดทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ เพื่อหาทางควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของการติดเชื้อเอชไอวี อันเนื่องมาจากการมีพฤติกรรมดังกล่าวอย่างทันทั่วทั้งที่

นอกจากนี้ในจังหวัดที่รายงานอายุในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของประชากรที่ศึกษาน้อยกว่า 13 ปี ควรทำการตรวจสอบว่าตัวเลขดังกล่าวเป็นข้อมูลที่กลุ่มประชากรที่ศึกษาตอบจริง ๆ หรือเป็นตัวเลขที่มีความคลาดเคลื่อนจากการ key และ

code ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ หากเป็นข้อมูลที่ได้จากกลุ่มประชากรที่ศึกษาจริง ก็ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมว่าปัญหาการกดขี่ทางเพศในกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี เป็นปัญหาสังคมในจังหวัดที่รับผิดชอบของท่านหรือไม่ และจะทำการป้องกันหรือช่วยเหลือเด็ก ๆ เหล่านั้นได้อย่างไรต่อไป

บทขอบคุณ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขตและโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการสำรวจพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ และส่งผลการสำรวจดังกล่าวมารวบรวมและวิเคราะห์เพื่อแสดงผลเป็นภาพรวมของประเทศตามรายละเอียดในรายงานฉบับนี้

ขอขอบคุณนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขตทุกเขตและผู้อำนวยการโรงพยาบาลต่าง ๆ ทุกท่านที่ได้ให้ความสนับสนุนงานเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์อย่างยิ่ง จนทำให้สามารถนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมารวบรวมวิเคราะห์และเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

ขอขอบคุณนายแพทย์สุชาติ เจตนเสน และนายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการพัฒนาระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์และปรับปรุงแก้ไขรายงานฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ นายแพทย์สมบัติ แทนประเสริฐสุข ผู้อำนวยการกองระบาดวิทยา นางโสภณัท อุ่นจิตต์ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป และเจ้าหน้าที่ของกองระบาดวิทยาทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวสมหมาย อิมขลิบ ที่นอกจากจะให้ความสนับสนุนงานเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของประเทศมาด้วยดีแล้ว ยังให้กำลังใจและช่วยประสานให้รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณประชาชนทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสำรวจและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์และการปรับเปลี่ยนนโยบาย ตลอดจนกิจกรรมควบคุมป้องกันโรคเอดส์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงและเหมาะสมกับวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของประเทศ

ผู้รายงาน

สุชาดา	จันทสิริยากร	(Juntasiriyakorn S.)
อรพรรณ	แสงวรรณลอย	(Saengwonloey O.)
อมรา	ทองหงษ์	(Tonghong A.)
โชษิตา	คุ้มตลอด	(Kumtaload C.)
สุนีย์	สว่างศรี	(Swangsri S.)

เอกสารอ้างอิง

1. สุชาดา จันทสิริยากร , อรพรรณ แสงวรรณลอย , ทัศนัญญา แจ่มกระจ่าง และ อมรา ทองหงษ์. คู่มือการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย. (ISBN 974-291-686-1) โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย กุมภาพันธ์ 2542.
2. สุชาดา จันทสิริยากร , อรพรรณ แสงวรรณลอย และ อมรา ทองหงษ์. ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย รอบที่ 1-4 ปี พ.ศ. 2538 – 2541. (ISBN 974-291-862-7) โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พฤษภาคม 2542.

EXECUTIVE SUMMARY

HIV Risk Behavior Sentinel Surveillance in Thailand

The Results of 1995 – 1999 Surveys

Suchada Juntasiriyakorn, Orapan Saengwonloey, Omara Thonghong, Chosita Kumtaloed and Sunee Swangsri

Introduction

The National HIV Risk Behavior Sentinel Surveillance has been initiated in Thailand since 1995 to establish database for tracking the changes of the selected sexual behaviors leading to be infected with HIV among 20 provincial sentinel sites across the country. These cross-sectional surveys have been conducted once a year during May-August among 6 targeted subpopulation groups; 21 years old male military conscript, male factory worker, female factory worker, male high school student, female high school student, and pregnant women, aged 15 – 29. This report summarized the main results from the first round, in 1995, to the most recent survey, in 1999.

Methods

A specific Confidential Self-Administered Questionnaire was employed to collect some interested demographic data and sexual related behaviors. Simple random technique was applied to select the sentinel stantinels and a sample of 350 eligible subjects for each subgroup population in each sentinel site. The Epi info program version 6.03 was used in data processing and data analysis processes.

Main Findings

1. 21 Years Old Male Military Conscript

Most of the military conscripts were not married and had only six years of primary education.

Having sexual experience showed a quite stable trend of 85 percent to 89 percent through the five surveys. The median of the average aged of first sex was reported at 17 ± 2 years.

Having female casual sex partner as their first sex partners was decreased from 59 percent in 1997 to 12 percent in 1999. The same as the trend of having female commercial sex worker in their first sex which was decreased from 31 percent in 1997 to 15 percent in 1999. Whereas the percentage of having their wives and the percentage of having male as their first sexual partners were quite stable at 7 percent to 13 percent and less than one percent, respectively. Among those with sexual experience, non – condom use tended to be steady between 61percent and 66 percent through the surveys.

For the past year sexual experiences, having sexual intercourse at least once a year with female casual partner was decreased from 54 percent in 1997 to 52 percent in 1998 and to 39 percent in the last survey. The same as having sex with female commercial sex worker which was decreased from 45 percent in 1997 to 30 percent and 25 percent in 1998 and in 1999, respectively. While the trend of having sex with male was quite constant at 5 percent to the last couple years.

Among those with past year sexual experiences, the trend of consistent condom use in commercial sex was increased from 55 percent in 1998 to 64 percent in 1999, after gradually increasing from 50 percent to 60 percent in the first three years and then suddenly decreasing to 55 percent in the following year. For those of having sex with male, the consistent condom use rate was decreased from 40 percent in 1998 to 29 percent in 1999, after increasing from 28 percent in 1995 to 40 percent in 1998. Whereas the condom use among those of having sex with female casual sex partner was tended to be stable at 21 percent to 24 percent through the surveys.

Reported of having STD during the past year was tended to decrease from 13 percent in the first couple surveys to 6 percent in 1999. Whereas going to see doctors for medical consultation among those of having STD was increased from 16 percent in 1997 to 25 percent in 1999.

2. Male Factory Worker

Most of the male factory workers were not married, 57 percent to 60 percent, and had only nine years of education, 60 percent to 70 percent.

Having sexual experience was tended to be stable between 77 percent to 81 percent through the surveys. As same as the average of the average age of first sex which was about 17 ± 2.5 years. For their first sexual partners, having sex with female casual sex partner tended to decrease from 50 percent in 1997 to 9 percent in 1999; having sex with female commercial sex worker tended to decrease from 28 percent in 1998 to 18 percent in 1999; having sex with their wives tended to decrease from 17 percent in 1997 to 15 percent in 1999. Whereas the trend of having sex with male was quite stable at less than one percent for all of the five surveys. Among those with sexual experience, about 49 percent to 64 percent did not use condom.

For their past year experience, the percentage of having sex with female casual sex partner and female commercial sex worker tended to decrease from 39 percent in 1997 to 27 percent in 1999 among the first group and decrease from 34 percent in 1997 to 18 percent in 1999 among the last group. While the percentage of having sex with male tended to increase from 3 percent in 1998 to 6 percent in 1999 after decreasing from 6 percent in the first survey. Among those with sexual experience, the consistent condom

used rate tended to decrease for all types of sexual partners; decreasing from 63 percent in 1998 to 55 percent in 1999, for those having sex with female commercial sex worker; decreasing from 36 percent in 1998 to 34 percent in 1999, for those having sex with female casual sex partners; decreasing from 33 percent in 1998 to 25 percent in 1999, for those having sex with male. Having STD was quite stable between 6 percent to 10 percent for all of the surveys. Whereas going to see doctors for medical consultation among those of having STD was decreased from 40 percent in 1998 to 37 percent in 1999, after continuous increasing from 22 percent in 1996 to 40 percent in 1998.

3. Female Factory Worker

About half of female factory workers were married. Most of them had only six years of primary education.

About 58 percent to 63 percent of these girls reported having sexual experience with the average age of first sex at 19 ± 3 years for all of the five surveys. For their first sexperience, the trend of having sex with their husbands was quite stable between 51 percent to 56 percent, excepted in 1997 which increasing abnormally as high as 91 percent. The same as the trend of having sex with their lovers and the trend of having sex with male casual partner which was quite stable. The trend of reporting non-condom use for their first sex was quite steady between 84 percent to 87 percent for all of the surveys.

The trend of having sex with their lovers in the past year was decreased form 22 percent in 1998 to 16 percent in 1999 after increasing from 9 percent in 1997. Among those of having sex, the rate of consistent condom use was quite stable at 7 percent to 9 percent for all of the five surveys.

The percentage of going to see doctor when having STD tended to be stable between 55 percent to 56 percent for the last couple years after graduately decreasing form 45 percent in 1995 to 39 percent in 1997.

Having sex for exchange among these women was also quite steady between 1 percent to 2 percent through the surveys. The same as those of having abortion which was 3 percent to 5 percent.

4. Male High school student

About 76 percent to 81 percent of male high school students reported no girl friends, 10 percent to 12 percent reported having sexual experience with the average age of first sex at 15 ± 2 years for all of the surveys.

The trends of having sex with all types of partner during their first sex were quite stable; about 5 percent to 6 percent for their lovers, about 2 percent to 3 percent for female casual partner, and about 1 percent for female commercial sex worker.

The same as the trends of condom used rate among those of having sexperience which was stable between 68 percent to 70 percent.

For their past year sexual partners, the trends of having sex with female casual partner, having sex with female commercial sex worker and having sex with male were quite stable at 2 percent to 5 percent, 1 percent to 3 percent, and 1 percent to 3 percent, respectively, through the four surveys.

Since the number of the students with past year sexual experience was quite small, the trends of consistent condom used rates in each type of sexual partners and percentage of having STD were not analyzed and reported.

5. Female High School Student

About 79 percent to 83 percent of the students reported no boy friends. About 2 percent to 3 percent of them had sexual experienced with the average age of first sex at 15 ± 1 years for all the surveys and most of them did not use condom.

The trends of having their lovers and having male as their first sexual partner were quite stable at 1 percent to 2 percent and less than 0.4 percent, respectively, through the studies. The same as the trends of having their first sex with willingness and with being forced were stable between 1 percent to 2 percent.

For their past year sexperience, about 1 percent to 2 percent had sex with their lovers, less than one percent had sex with male casual partner.

Since the number of the students with sexual experience was quite small, the trends of condom use and the others sexual behaviors, such as abortion, sex for exchange and the practices when getting STD, were not analyzed and reported.

6. Pregnant Women

About 50 percent of the women had only six years of primary education. The average age of first sex was reported at 19 ± 3 years for all of the surveys. For their first sex, the trends of having sex with their wives, having sex with their lovers and having sex with male were quite stable at 92 percent to 94 percent, 5 percent to 7 percent and only one percent, respectively, with the non-condom used rate of 84 percent to 90 percent through the five years.

The trend of having sex with male casual partner in the past year was quite stable at 16 percent to 17 percent for the last couple years after increasing from 3 percent in 1995 to 7 percent in 1998. Whereas the consistent condom used rate was slightly increased from 7 percent in 1998 to 12 percent in 1999 after decreasing from 33 percent in 1997. Among those of having STD in the past year, the percentage

of going to see doctor for medical consultation was decreased from 69 percent in 1998 to 64 percent in 1999 after increasing from 12 percent in the first survey. Less than 2 percent of the women engaged in having sex for exchange. Abortion was reported at 6 percent to 7 percent for the last couple surveys. At the same period, about half of the women experienced in having HIV blood testing.

Conclusions and Recommendations

Although the variations of the trends of HIV risk behaviors were not so much, both Thai men and Thai women engaged in a substantial level of risk behaviors including commercial sex and casual sex without regular condom use.

More information on casual sexual contacts is need to confirm the risky behaviors of the Thais and explain the spread of HIV infection among the general population. Motivation for prevention and promotion of 100 percent condom use in all types of sexual contacts should be intensively and continuously implemented. AIDS education and sex education should start at the primary school level. Exercise and sports are the sublimation of sexual drive to lessen the attention on sexual activities, among the adolescences and the sexual active subgroups.